પાઠ ૧૧, ૧૨, ૧૩ : દૃષ્ટિવિચાર

(૧) જોડતાં જોડો :-

1. ઉપમાન્ય દ્રવ્યની અપેક્ષાએ	(A) પૂર્ણદ્રવ્યાદિ દૃષ્ટિએ અસ્તાની છે, નિત્યેતરોક્ષ દ્રવ્ય છે.
2. ઉપસ્થ/નિશ્ચય દ્રવ્યની અપેક્ષાએ	(B) નિશ્ચયાદિષ્ટિ કરતાની છે; અસ્તાદૃષ્ટિ દ્રવ્ય છે.
3. દ્રવ્યાર્થ/અધ્યાત્મદ્રવ્યની અપેક્ષાએ	(C) અસ્તાદૃષ્ટિ અસ્તાની છે; ત્રિવિધદ્રવ્ય છે.

(૨) સાચું કે ખોટું (T/F) જણાવો :-

1. આકાશના ચાર પ્રકારના વિભાગો નિશ્ચયાત્મ, અપેક્ષરિત, પુદ્ગલ અને વ્યવહાર છે.
2. આકાશના ચાર પ્રકારના વિભાગો નિશ્ચયાત્મ, અપેક્ષરિત, વ્યવહાર અને યોગ્ય છે. અહીં પુદ્ગલને વ્યવહારમાં ગણિતિક ગણવામાં આવ્યો છે.
3. આકાશ બધા દ્રવ્ય માટે અવકાશની હોઈ શકે છે.
4. અવકાશક્ષેત્રને રાગ કે દ્વેષ સાથે જોડે તો વિભાગ કે અવકાશક્ષેત્રોની અન્યથા અનુપપત્તિ છે' એમ કહેવાને કે રાગ કે દ્વેષ સાથે પણ વિશેષણ હોય અને અવકાશક્ષેત્રમાં બીજા હોય એમ જાણી શકાતું નથી.
5. જીવ જો રાગ કે દ્વેષ સાથે હોય તો જ જુદા જુદા પ્રકારનું વિભાગ કરે છે.
6. રાગ કે દ્વેષ સાથે બધા પ્રકારના હેતુઓના હેતુઓ છે એટલે જીવના રાગ કે દ્વેષ સાથે બધા પ્રકારના ઉપાદાનવિભાગ કે ઉપાદાનવિભાગ છે.
7. જીવના રાગ કે દ્વેષ સાથે બધો પ્રકારનું બધા ઉપાદાનવિભાગ કે નિમિત્તવિભાગ છે.
8. જીવના રાગ કે દ્વેષ સાથે બધો પ્રકારનું બધા નિમિત્તવિભાગ કે નિમિત્તવિભાગ છે.
9. ધ્રુ. ગુરુદેવ શ્રી ના હાથમાં રહેલા બારડી નેમિશ્રી ના હાથને આધારે રહી છે.
10. ધ્રુ. ગુરુદેવશ્રી ના હાથમાં રહેલા બારડી જેના બીજા આધાર નામના ગુણને વિભાગ રહેલા છે.
11. હેતુના હેતુના અભાવમાં હેતુમાન [વિષય] નો અભાવ પ્રસિદ્ધ છે.
12. હેતુ [જીવના રાગ કે દ્વેષ] ના હેતુ [પુદ્ગલકર્મ વર્ગણા] ના અભાવમાં હેતુમાન [બધા વિભાગ] નો અભાવ પ્રસિદ્ધ હોવાથી જીવને ઉપર બધ- એમ કહ્યું ગાથાઓમાં કહ્યું છે.
13. હેતુ [પુદ્ગલકર્મ વર્ગણા] ના હેતુ [જીવના રાગ કે દ્વેષ] ના અભાવમાં હેતુમાન [બધા વિભાગ] નો અભાવ પ્રસિદ્ધ હોવાથી જીવને ઉપર બધ- એમ કહ્યું ગાથાઓમાં કહ્યું છે.
14. અવકાશક્ષેત્રને અવકાશ નથી ઉપર બધ કે અવકાશદ્રવ્યનું સામાન્ય છે.

(૩) સાચું કે ખોટું (T/F) જણાવો :-

1. નિશ્ચયદ્રવ્ય બધા દ્રવ્ય અને વ્યવહારદ્રવ્ય બધા દ્રવ્ય; ઉપાદાનદ્રવ્ય બધા દ્રવ્ય અને નિમિત્તદ્રવ્ય બધા દ્રવ્ય – એના સમાન અર્થ છે.
2. નિશ્ચયદ્રવ્ય દ્રવ્ય અને વ્યવહારદ્રવ્ય ન દ્રવ્ય; ઉપાદાનદ્રવ્ય દ્રવ્ય અને નિમિત્તદ્રવ્ય ન દ્રવ્ય – એના સમાન અર્થ છે.